



MR. RAOUL MEESTER VAN HET AMSTERDAMSE ADVOCATEN-KANTOOR MEESTER IS GESPECIALISEERD IN HORECARECHT. IN DEZE RUBRIEK VERTELT HIJ OVER JURIDISCHE PROBLEMEN WAARMEE HORECAONDERNEMERS TE MAKEN HEBBEN. HIJ BASEERT ZICH ONDER MEER OP ZAKEN DIE HIJ TEGENKOMT IN ZIJN EIGEN PRAKTIJK.  
TEL. (020) 409 55 55.  
WWW.MEESTERMEESTER.NL

# DE HAKEN EN OGEN AAN HET ROOKVERBOD

Minister Klink (VWS) heeft 21 februari de meest recente tekst van het rookverbod voor de horeca vrijgegeven. Het rookverbod gaat 1 juli in. Hoewel na lezing van deze stukken kan worden vastgesteld dat de regels rondom het rookverbod steeds duidelijker vorm krijgen, bestaan toch nog misverstanden over de reikwijdte en de gevolgen van dit verbod.

**D**e misvattingen over het rookverbod worden vooral veroorzaakt door eerdere wetsvoorstellen en berichtgeving daarover in de media. Hoewel de definitieve wettekst nog kan worden gewijzigd, is de stand van zaken als volgt.

## REIKWIJDTE VERBOD

Het rookverbod geldt voor de gehele horeca, ook voor bedrijven zonder personeel en bijvoorbeeld podia. Hoewel in eerste instantie nog enige discussie bestond over bedrijven zonder personeel, is nu dus duidelijk dat ook deze bedrijven vallen onder het rookverbod. De minister heeft expliciet laten weten geen tweedeling te willen creëren tussen horecazaken mét personeel en zogenaamde eenmanszaken zónder personeel. Bovendien wil de minister voorkomen dat het rookverbod kan worden omzeild door op papier een horecazaak zonder personeel te creëren, bijvoorbeeld in de vorm van een besloten vennoot-

schap (bv) waarin al het personeel aandeelhouder is.

Het rookverbod geldt dan ook voor ruimtes die voor het publiek toegankelijk zijn, of er personeel werkzaam of aanwezig is of niet. In mijn ogen vallen hieronder tevens de zogenaamde 'besloten clubs' en/of 'sociëteiten'.

## ROOKRUIMTES

Op het rookverbod geldt een uitzondering voor speciaal daartoe aangewezen rookruimtes. Personeelsleden mogen in beginsel deze rookruimtes niet betreden. Dat betekent dat er in ieder geval niet mag worden bediend. De minister heeft zich gerealiseerd dat bijvoorbeeld schoonmaak- en onderhoudspersoneel de rookruimtes moet betreden terwijl mogelijk nog rook in de ruimte is blijven hangen, maar hij wil daaraan geen zwaarwegende consequenties verbinden.

Daarnaast dient personeel in geval van calamiteiten de rookruimte te kunnen betreden. De minister heeft aangegeven op deze punten niet al te streng te handelen.

## 'MAG EEN BITTERBAL DE ROOKRUIMTE IN?'

Hoewel het schoonmaken en het optreden bij calamiteiten dus geen probleem lijken te zijn, ligt dat mogelijk anders voor andere activiteiten, zoals het ophalen van lege glazen gedurende de reguliere openingstijden. Personeel heeft in beginsel immers recht op een rookvrije werkomgeving.

Ook kan de vraag worden gesteld welke handelingen naast het roken in een rookruimte nog meer mogen worden verricht. Inmiddels heeft de minister te kennen gegeven toe te staan dat een bezoeker zijn drankje meeneemt naar de rookruimte. Horecaondernemers stellen mij de vraag of ook bijvoorbeeld een bitterbal of een maaltijd door de bezoeker naar de rookruimte mag wor-



Horeca-advocaat Raoul Meester: „De wet kent geen eisen ten aanzien van de minimale of maximale oppervlakte van de rookruimte. Wel moet op grond van de Drank- en Horecawet ten minste één ruimte van minimaal 35 m² vloeroppervlakte resteren”.

den meegenomen. Hoewel de minister zich soepel opstelt en ook de wettekst terzake milder is geworden, blijft het lastig om op voorhand aan te geven waar de grens ligt van wat wel en niet in een rookruimte is toegestaan. Aangezien bedienend personeel de rookruimte niet mag betreden, lijkt het (laten) nuttigen van maaltijden in een rookruimte voor praktische problemen te zorgen. Ook bestaat onduidelijkheid over de vraag of in een hotelkamer nog mag worden gerookt. Gaat het toestaan van andere activiteiten in een rookruimte zover dat daaronder ook nog nachtverblijf in het kader van een hotel valt?

## INRICHTING ROOKRUIMTE

Hoewel de wet aangeeft dat rookruimtes mogen worden gecreëerd, zijn op dit moment weinig concreet omschreven normen voorhanden in de wetgeving. Zo wordt bijvoorbeeld aangegeven dat de rookruimte afsluitbaar dient te zijn, maar in de wet staat niet letterlijk dat de ruimte continu afgesloten dient te zijn.

De wet kent ook geen eisen ten aanzien van de minimale of maximale oppervlakte van de rookruimte. Wel moet de horecaondernemer er rekening mee houden dat in zijn horecabedrijf, op grond van de Drank- en Horecawet, ten minste één ruimte van minimaal 35 m² vloeroppervlakte moet resteren. Het lijkt mij verder voor de hand liggend dat ook de rookruimte moet voldoen aan de minimale hoogte-eis die voortvloeit uit de Drank- en Horecawetgeving (2,4 meter bij bestaande bouw en 2,6 meter bij nieuwbouw). Een definitief antwoord op deze vraag kan de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) echter nog niet geven.

Of stoelen, banken en tafels in de rookruimte mogen staan, wordt evenmin aangegeven in de regelgeving. Het ligt voor de hand te veronderstellen dat een dergelijke inrichting in de rookruimte aanwezig mag zijn.

Vervolgens kan worden afgevraagd in hoeverre in de rookruimte bijvoorbeeld een dartbord of televisiescherm aanwezig mag zijn. Gelet op de recente wijzigingen in de wet-

tekst en de soepele opstelling van de minister lijkt dit tot de mogelijkheden te behoren.

## GEEN HINDER/OVERLAST

De horecaondernemer moet zich realiseren dat buiten de rookruimte geen hinder of overlast mag worden ondervonden van de tabaksrook. Hoe de ondernemer dit moet realiseren en welke criteria hiervoor gelden, is nog onduidelijk. Wel is duidelijk dat het ventilatiesysteem van de rookruimte niet in verbinding mag staan met het algemene ventilatiesysteem van het bedrijf.

In de praktijk kan mogelijk discussie ontstaan over de vraag wanneer sprake is van hinder dan wel overlast. Wie beoordeelt dit en aan de hand van welke criteria? In tegenstelling tot bijvoorbeeld België heeft de wetgever ervoor gekozen vooralsnog geen specifieke technische norm te stellen aan de afzuiginstallatie.

## TERRASSEN

De toelichting op de voorgenomen wetgeving meldt dat in gebouwen en op overdekte binnenplaatsen niet mag worden gerookt. Overdekte binnenplaatsen en terrassen zouden niet worden beschouwd als open lucht. In eerste instantie zou het rookverbod dus ook gelden voor overkappingen en overdekte terrassen, ongeacht de aard of het materiaal van de overkapping.

## TIPS

- **Wacht niet met het treffen van maatregelen tot het rookverbod is ingevoerd.**
- **Probeer binnen de eigen gemeente na te gaan of de gemeente anticipeert op het rookverbod, zoals bijvoorbeeld de gemeente Dordrecht doet. Denk aan de wijze en snelheid waarop een bouwvergunning voor een rookruimte wordt verleend, de overige horecavergunningen worden aangepast en hoe wordt omgegaan met afval op straat, staterrassen, openbare orde, handhaving, etc.**
- **Maak een afweging van de voor- en nadelen van een rookruimte, met de eigen bedrijfsvoering in het achterhoofd. Bedenk daarbij of de rookruimte verder dient te worden ingericht en zo ja, met welke faciliteiten. Bedenk daarbij dat het criterium is dat buiten de rookruimte geen hinder en/of overlast van rook mag worden ondervonden, zodat een goed afzuigstelsel zo goed als noodzakelijk is.**

Uit de gewijzigde toelichting bij de laatste wettekst blijkt echter dat deze regel niet al te streng wordt uitgelegd. Op terrassen mag worden gerookt, net als in de open lucht, ook bij overkappingen. Van een overkapping kan echter niet meer worden gesproken als geen opening met de open lucht aanwezig is.

Het is echter de vraag in hoeverre een zeer geringe opening met de open lucht door de minister kan worden geaccepteerd. Denk bijvoorbeeld aan terrassen met terrasschotten die tot aan de parasols reiken, terrastenten met doeken aan de zijanten, et cetera. Over dit soort gevallen heeft de minister aangegeven in overleg met Koninklijk Horeca Nederland en andere belangenorganisaties te willen treden.

## ROOKRUIMTE

Er heerst, kortom, nog de nodige onduidelijkheid over het aanstaande rookverbod. Het is inmiddels wel duidelijk dat de gehele horeca (dus ook de coffeeshops) ermee te maken krijgen. Het is dan ook verstandig voor horecaondernemers om bij zichzelf na te gaan in hoeverre zij een aparte rookruimte in hun inrichting wensen te creëren. Aan de ene kant betekent een dergelijke rookruimte een (fikse) investering en is in voorkomende gevallen een bouwvergunning noodzakelijk. Aan de andere kant kan de aanwezigheid van een rookruimte wel overlast van rokers op straat voorkomen, en biedt het bedrijf een service aan de rokende klanten. ■

*Meer informatie over het naderende rookverbod vindt u op de pagina's 14 en 15: 'Wat u moet weten over het naderende rookverbod'.*